



# ODPOWIEDZI KOMISJI EUROPEJSKIEJ

## NA SPRAWOZDANIE SPECJALNE EUROPEJSKIEGO TRYBUNAŁU OBRACHUNKOWEGO

Narzędzia mające ułatwić podróżowanie po UE  
podczas pandemii COVID-19

Istotne inicjatywy o różnym wpływie – od sukcesu po  
ograniczone stosowanie

# Spis treści

I. ODPOWIEDZI KOMISJI W SKRÓCIE .....	2
II. ODPOWIEDZI KOMISJI NA GŁÓWNE UWAGI EUROPEJSKIEGO TRYBUNAŁU OBRACHUNKOWEGO .....	3
1. Opracowanie bramy do ustalania kontaktów zakaźnych .....	3
2. Stosowanie unijnych kart lokalizacji pasażera i bramy do ustalania kontaktów zakaźnych.....	4
3. Opracowanie mechanizmu unieważnienia unijnego cyfrowego zaświadczenia COVID .....	4
4. Kontrole bezpieczeństwa i sfałszowane zaświadczenia .....	5
5. Unijne cyfrowe zaświadczenie COVID jako światowy standard i narzędzie ułatwiające podróż .....	6
III. ODPOWIEDZI KOMISJI NA ZALECENIA EUROPEJSKIEGO TRYBUNAŁU OBRACHUNKOWEGO .....	7
1. Zalecenie 1 – Zarządzenie przyczynom niskiego stopnia wykorzystania unijnych cyfrowych kart lokalizacji pasażera .....	7
2. Zalecenie 2 – Ułatwienie sprawnej komunikacji między państwami dotyczącej incydentów związanych z unijnymi cyfrowymi zaświadczeniami.....	7
3. Zalecenie 3 – Przygotowanie istotnych narzędzi na potrzeby przyszłych kryzysów.....	8

Niniejszy dokument zawiera odpowiedzi Komisji Europejskiej na uwagi zawarte w sprawozdaniu specjalnym Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, zgodnie z art. 259 [rozporządzenia finansowego](#). Jest on publikowany wraz ze sprawozdaniem specjalnym.

# I. ODPOWIEDZI KOMISJI W SKRÓCIE

Aby ułatwić swobodne przemieszczanie się w UE i chronić zdrowie publiczne podczas pandemii COVID-19, Komisja, w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi, opracowała szereg narzędzi cyfrowych. Narzędzia te obejmowały unijne cyfrowe zaświadczenie COVID<sup>1</sup>, bramę, która służyła do połączenia krajowych aplikacji do ustalania kontaktów zakaźnych w całej UE, oraz działania zachęcające do stosowania zharmonizowanego podejścia do kart lokalizacji pasażera.

System unijnego cyfrowego zaświadczenia COVID to wspólne ramy wydawania, weryfikowania i uznawania interoperacyjnych zaświadczeń o szczepieniu, o wyniku testu lub o powrocie do zdrowia w związku z COVID-19. Unijne cyfrowe zaświadczenia COVID są uznawane we wszystkich państwach członkowskich, co ułatwia obywatelom UE podróżowanie w czasie pandemii. Opracowano je w ścisłej współpracy z ekspertami z państw członkowskich reprezentowanymi w ramach sieci e-zdrowie i Komitecie ds. Bezpieczeństwa Zdrowia<sup>2</sup>, a Komisja zwróciła szczególną uwagę na to, aby unijne cyfrowe zaświadczenie COVID było zgodne z podstawowymi wartościami i zasadami UE, takimi jak niedyskryminacja, ochrona danych osobowych, prywatność, bezpieczeństwo i otwartość.

Unijne cyfrowe zaświadczenie COVID stanowi kluczowy element europejskiej reakcji na pandemię COVID-19. Do września 2022 r. w samej UE/EOG wydano ponad 2 mld zaświadczeń. Sukces tej inicjatywy przyczynił się również do przyspieszenia cyfryzacji opieki zdrowotnej w państwach członkowskich. Komisja i państwa członkowskie rozważają możliwe sposoby przyszłego wykorzystania infrastruktury technicznej, na której opiera się unijne cyfrowe zaświadczenie COVID, do innych zastosowań. Unijne cyfrowe zaświadczenie COVID spotkało się również z dużym zainteresowaniem krajów spoza UE. Od października 2022 r. do systemu przystąpiło 49 państw trzecich i terytoriów z pięciu kontynentów<sup>3</sup> – po uznaniu ich systemów za równoważne z unijnymi ramami unijnego cyfrowego zaświadczenia COVID<sup>4</sup>.

Ramy unijnego cyfrowego zaświadczenia COVID oparto na pracach wykonanych w celu utworzenia bramy do ustalania kontaktów zakaźnych. Prace nad nowymi rozwiązaniami dotyczącymi cyfrowego ustalania kontaktów zakaźnych rozpoczęto już w kwietniu 2020 r., a ich zwieńczeniem był wspólny unijny zestaw instrumentów dla państw członkowskich na potrzeby mobilnych aplikacji ułatwiających ustalanie kontaktów zakaźnych w ramach walki z COVID-19<sup>5</sup>. We wrześniu 2020 r. Komisja wdrożyła

---

<sup>1</sup> Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/953 z dnia 14 czerwca 2021 r. w sprawie ram wydawania, weryfikowania i uznawania interoperacyjnych zaświadczeń o szczepieniu, o wyniku testu i o powrocie do zdrowia w związku z COVID-19 (unijne cyfrowe zaświadczenie COVID) w celu ułatwienia swobodnego przemieszczania się w czasie pandemii COVID-19. Dostępne pod adresem: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A32021R0953>

<sup>2</sup> [https://health.ec.europa.eu/health-security-and-infectious-diseases/preparedness-and-response/health-security-committee-hsc\\_pl](https://health.ec.europa.eu/health-security-and-infectious-diseases/preparedness-and-response/health-security-committee-hsc_pl)

<sup>3</sup> Pełen wykaz znajduje się pod adresem: [https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/coronavirus-response/safe-covid-19-vaccines-europeans/eu-digital-covid-certificate\\_pl#uznawanie-przez-ue-zawiadcze-covid-wydanych-przez-pastwa-trzecie-spoza-ue](https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/coronavirus-response/safe-covid-19-vaccines-europeans/eu-digital-covid-certificate_pl#uznawanie-przez-ue-zawiadcze-covid-wydanych-przez-pastwa-trzecie-spoza-ue)

<sup>4</sup> Zgodnie z art. 8 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/953. Szwajcaria jest podłączona do systemu w wyniku decyzji przyjętej na podstawie art. 3 ust. 10 rozporządzenia (UE) 2021/953. Islandia, Liechtenstein i Norwegia są podłączone bezpośrednio w wyniku włączenia rozporządzenia (UE) 2021/953 do Porozumienia EOG.

<sup>5</sup> [https://health.ec.europa.eu/system/files/2020-04/covid-19\\_apps\\_en\\_0.pdf](https://health.ec.europa.eu/system/files/2020-04/covid-19_apps_en_0.pdf)

bramę do ustalania kontaktów zakaźnych, a w październiku 2020 r. pierwsze kraje zaczęły podłączać do tej bramy swoje krajowe aplikacje do ustalania kontaktów zakaźnych, umożliwiając użytkownikom podróżowanie za granicę przy użyciu ich krajowej aplikacji do ustalania kontaktów zakaźnych, tym samym ułatwiając transgraniczne ustalanie kontaktów zakaźnych.

Największą aktywność w bramie do ustalania kontaktów zakaźnych odnotowano w marcu 2022 r., kiedy to jednego dnia wgrano około 700 000 kluczy.

Oprócz udanego wprowadzenia unijnego cyfrowego zaświadczenia COVID głównym elementem walki z SARS-CoV-2 było ustalanie kontaktów zakaźnych za pomocą kart lokalizacji pasażera. Komisja zachęcała do stosowania zharmonizowanego podejścia do kart lokalizacji pasażera na dwa sposoby. Wspierała prace w ramach EU Healthy Gateways nad przygotowaniem wspólnego wzoru i aplikacji kart lokalizacji pasażera – EU PLF<sup>6</sup> – w celu ułatwienia stosowania podobnej cyfrowej karty lokalizacji pasażera w całej UE<sup>7</sup>. Jednocześnie opracowała platformę wymiany kart lokalizacji pasażera, aby umożliwić szybką i automatyczną wymianę danych o pasażerach między uczestniczącymi państwami członkowskimi. Od 1 czerwca 2021 r. państwa członkowskie mogły zatem podłączyć się do tej platformy i wymieniać dane dotyczące pasażerów we wszystkich rodzajach transportu, w odniesieniu do których gromadziły karty lokalizacji pasażera.

## II. ODPOWIEDZI KOMISJI NA GŁÓWNE UWAGI EUROPEJSKIEGO TRYBUNAŁU OBRACHUNKOWEGO

### 1. Opracowanie bramy do ustalania kontaktów zakaźnych

Jeżeli chodzi o bramę do ustalania kontaktów zakaźnych, Komisja przeprowadziła szczegółowe konsultacje z państwami członkowskimi<sup>8</sup>. W rezultacie sieć e-zdrowie przygotowała wspólny unijny zestaw instrumentów dla państw członkowskich na potrzeby aplikacji mobilnych ułatwiających ustalanie kontaktów zakaźnych w ramach walki z COVID-19<sup>9</sup>, wytyczne dotyczące interoperacyjności<sup>10</sup>, specyfikacje aplikacji do ustalania kontaktów zakaźnych<sup>11</sup> oraz bramę do ustalania kontaktów zakaźnych<sup>12</sup>.

Jednak państwa członkowskie stosowały różne krajowe strategie walki z pandemią COVID-19 i nie wszystkie zdecydowały się na wdrożenie aplikacji do ustalania kontaktów zakaźnych. Większość państw członkowskich poparła wprowadzenie aplikacji do ustalania kontaktów zakaźnych, które byłyby interoperacyjne na poziomie transgranicznym, przy czym do bramy do ustalania kontaktów

<sup>6</sup> Unijna cyfrowa karta lokalizacji pasażera.

<sup>7</sup> Dostępna pod adresem: <https://app.euplf.eu/>

<sup>8</sup> Pkt 28–29, rys. 3, sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego XX/2022.

<sup>9</sup> [https://health.ec.europa.eu/system/files/2020-04/covid-19\\_apps\\_en\\_0.pdf](https://health.ec.europa.eu/system/files/2020-04/covid-19_apps_en_0.pdf)

<sup>10</sup> [https://health.ec.europa.eu/system/files/2020-05/contacttracing\\_mobileapps\\_guidelines\\_en\\_2.pdf](https://health.ec.europa.eu/system/files/2020-05/contacttracing_mobileapps_guidelines_en_2.pdf)

<sup>11</sup> [https://health.ec.europa.eu/publications/ehealth-network-guidelines-eu-member-states-and-european-commission-interoperability-specifications\\_pl](https://health.ec.europa.eu/publications/ehealth-network-guidelines-eu-member-states-and-european-commission-interoperability-specifications_pl)

<sup>12</sup> [https://health.ec.europa.eu/publications/technical-specifications-interoperability-contact-tracing-apps-ehealth-network-guidelines-eu-member\\_pl](https://health.ec.europa.eu/publications/technical-specifications-interoperability-contact-tracing-apps-ehealth-network-guidelines-eu-member_pl)

zakaźnych ostatecznie podłączono 19 z 22 państw. Te państwa, które wybrały technologie niezgodne z bramą do ustalania kontaktów zakaźnych, polegały na wspólnym unijnym zestawie instrumentów i były ściśle zaangażowane we współpracę UE w tej dziedzinie.

## 2. Stosowanie unijnych kart lokalizacji pasażera i bramy do ustalania kontaktów zakaźnych

Skuteczność aplikacji do ustalania kontaktów zakaźnych, a w konsekwencji bramy do ustalania kontaktów zakaźnych, w dużej mierze zależała od przyjęcia ich przez ogół społeczeństwa. Chociaż liczba pobrań była zróżnicowana w państwach członkowskich, aplikacje do ustalania kontaktów zakaźnych dobrowolnie pobrano ponad 74 mln razy (stan na październik 2021 r.); w co najmniej 14 państwach aplikacje te pobrało ponad 15 % populacji. Ze względu na wysokie normy ochrony danych i bezpieczeństwa aplikacji do ustalania kontaktów zakaźnych monitorowanie rzeczywistego wykorzystania tych aplikacji przez użytkowników jest bardzo ograniczone. Jednak wstępne wyniki niezależnego badania dotyczącego wniosków, najlepszych praktyk i wpływu epidemiologicznego wspólnego europejskiego podejścia do cyfrowego ustalania kontaktów zakaźnych sugerują, że do lipca 2022 r. całkowita liczba pobrań w krajach UE/EOG wyniosła prawie 170 mln. Upowszechnienie aplikacji zależało również w dużym stopniu od kampanii informacyjnych prowadzonych przez państwa członkowskie, oprócz innych środków niefarmakologicznych (np. zachowanie dystansu, noszenie masek, higiena rąk itp.), do stosowania których wezwano obywateli w celu spowolnienia rozprzestrzeniania się COVID-19.

Jeżeli po zakończeniu pandemii zaistnieje potrzeba ponownego użycia bramy do ustalania kontaktów zakaźnych, będzie można ponownie wykorzystać ten sam instrument prawny, który wykorzystano do jej pierwotnego uruchomienia<sup>13</sup>. W kontekście pakietu dotyczącego Europejskiej Unii Zdrowotnej<sup>14</sup> Komisja rozszerzyła mandat Europejskiego Centrum Zapobiegania i Kontroli Chorób (ECDC) o zautomatyzowane narzędzia do ustalania kontaktów zakaźnych<sup>15</sup>, co da ECDC możliwość opracowania i wdrożenia, w razie potrzeby, nowych narzędzi służących do transgranicznego cyfrowego ustalania kontaktów zakaźnych.

Należy podkreślić, że państwa członkowskie nie były prawnie zobowiązane do zbierania kart lokalizacji pasażera. Korzystanie z takich narzędzi pozostaje dobrowolne. Ponadto wszystkie państwa członkowskie, które wyraziły zainteresowanie przystąpieniem do platformy wymiany kart lokalizacji pasażera, mogły to zrobić.

## 3. Opracowanie mechanizmu unieważnienia unijnego cyfrowego zaświadczenia COVID

Ochrona zdrowia publicznego może wymagać unieważnienia unijnych cyfrowych zaświadczeń COVID<sup>16</sup>, jeśli zostały one wydane w sposób błędny, w wyniku oszustwa lub w następstwie

---

<sup>13</sup> Akt wykonawczy na podstawie art. 14 (sieć e-zdrowie) dyrektywy w sprawie transgranicznej opieki zdrowotnej (2011/24/UE).

<sup>14</sup> [https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/promoting-our-european-way-life/european-health-union\\_pl](https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/promoting-our-european-way-life/european-health-union_pl)

<sup>15</sup> <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:52020PC0726>

<sup>16</sup> Zob. pkt 44–46 sprawozdania specjalnego Europejskiego Trybunału Obrachunkowego XX/22.

zawieszenia partii szczepionki przeciwko COVID-19. Rozporządzenie ustanawiające unijne cyfrowe zaświadczenie COVID stanowi już, że określone w nim ramy zaufania mogą wspierać dwustronną wymianę wykazów unieważnionych zaświadczeń, które to wykazy zawierają niepowtarzalne identyfikatory unieważnionych zaświadczeń<sup>17</sup>. Państwa członkowskie były zatem w stanie szybko unieważnić zaświadczenia wystawione w sposób nieuczciwy, korzystając z funkcji systemu dotyczącej zasad działania, czyli zbioru reguł wbudowanych w oprogramowanie weryfikacyjne.

W rozporządzeniu UE ustanawiającym unijne cyfrowe zaświadczenie COVID wyraźnie wskazano niepowtarzalny identyfikator jako część zestawu danych na potrzeby zaświadczeń, który ma być wykorzystywany do celów unieważnienia. Komisja i państwa członkowskie postanowiły zbadać możliwość dalszego ułatwiania transgranicznej automatycznej wymiany wykazów unieważnionych zaświadczeń za pośrednictwem centralnej bramy sieciowej unijnych cyfrowych zaświadczeń COVID. Zapewniło to elastyczne rozwiązanie, dając państwom członkowskim możliwość wyboru podejścia technologicznego, które najlepiej odpowiada ich potrzebom.

Warunki dotyczące tego procesu unieważnienia określono w decyzji wykonawczej Komisji 2022/483 z dnia 22 marca 2022 r.<sup>18</sup> Specyfikacje techniczne mechanizmu unieważnienia składają się z dwóch części: jedna dotyczy bramy sieciowej unijnych cyfrowych zaświadczeń COVID i ma charakter wiążący. Druga część dotyczy sposobu, w jaki państwa członkowskie przekazują wykazy unieważnionych zaświadczeń ze swojej infrastruktury krajowej do aplikacji weryfikacyjnych, i ma charakter niewiązący. W przypadku tej drugiej części państwa członkowskie mogą wybrać różne możliwości, z których wszystkie uwzględniają kwestie dotyczące prywatności.

## 4. Kontrole bezpieczeństwa i sfałszowane zaświadczenia

Jeżeli chodzi o bezpieczeństwo systemu unijnego cyfrowego zaświadczenia COVID<sup>19</sup>, Komisja, jako operator bramy sieciowej unijnych cyfrowych zaświadczeń COVID, jest odpowiedzialna za zapewnienie nowoczesnych środków bezpieczeństwa w celu ochrony systemu przed zagrożeniami, lukami w zabezpieczeniach i podmiotami działającymi w złej wierze. Wszystkie kraje uczestniczące przeprowadza się przez proces rejestracji. Komisja rygorystycznie sprawdza, czy państwa uczestniczące spełniają wymogi bezpieczeństwa dotyczące rejestracji w bramie sieciowej unijnych cyfrowych zaświadczeń COVID przed podłączeniem danego państwa. Testy takie przeprowadza się w celu sprawdzenia, czy zastosowano wszystkie środki bezpieczeństwa niezbędne do bezpiecznego podłączenia.

Odpowiedzialność za kontrole bezpieczeństwa na poziomie wydawania unijnego cyfrowego zaświadczenia COVID i związanego z nim połączenia z infrastrukturą krajowego systemu zaplecza (systemu krajowego połączanego z centralną bramą sieciową unijnych cyfrowych zaświadczeń COVID) spoczywa na państwie członkowskim lub państwie trzecim. Podczas tworzenia i obsługi swoich krajowych systemów i usług kraje uczestniczące muszą przestrzegać odpowiednich przepisów dotyczących cyberbezpieczeństwa i ochrony danych, przy czym egzekwowanie tych przepisów należy do kompetencji określonych organów krajowych. Komisja systematycznie wymaga od wszystkich państw członkowskich i krajów trzecich składania samooceny w celu uzyskania dodatkowej pewności,

---

<sup>17</sup> Art. 4 ust. 2 rozporządzenia ustanawiającego unijne cyfrowe zaświadczenie COVID.

<sup>18</sup> Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2022/483 z dnia 21 marca 2022 r. zmieniająca decyzję wykonawczą (UE) 2021/1073 ustanawiającą specyfikacje techniczne i zasady do celów wdrożenia ram zaufania unijnych cyfrowych zaświadczeń COVID ustanowionych rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/953. Dostępna pod adresem: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:32022D0483>

<sup>19</sup> Zob. pkt 51–56 sprawozdania specjalnego Europejskiego Trybunału Obrachunkowego XX/22.



że dany kraj w szczególny sposób uwzględnił poszczególne rodzaje ryzyka. Nieprzestrzeganie któregośkolwiek z tych wymogów uniemożliwia rejestrację w systemie unijnego cyfrowego zaświadczenia COVID.

Wszelkie oszustwa związane z unijnym cyfrowym zaświadczeniem COVID – takie jak wydawanie, przez osoby posiadające legalny dostęp do systemu, technicznie ważnych zaświadczeń bez zaistnienia zdarzenia medycznego, które by to uzasadniało – są wynikiem zachowań przestępnych karanych na mocy prawa krajowego i nie stanowią cyberataków. Konieczne jest rozróżnienie kontroli bezpieczeństwa na poziomie infrastruktury krajowego systemu zaplecza od działania w złej wierze ze strony osób obsługujących systemy wydawania zaświadczeń na poziomie krajowym. Nie naruszono zabezpieczeń krajowych systemów zaplecza, a nieupoważnione osoby nie uzyskały do tych systemów dostępu.

Jeżeli chodzi o cyberbezpieczeństwo, unijne cyfrowe zaświadczenie COVID jest bezpieczne. Ryzykiem, że upoważniony personel wykorzysta swój legalny dostęp do systemów wydawania zaświadczeń do wydania technicznie ważnych, ale sfalszowanych zaświadczeń, zarządzają władze krajów uczestniczących zgodnie z ich ustawodawstwem krajowym i procedurami kontroli dostępu.

## **5. Unijne cyfrowe zaświadczenie COVID jako światowy standard i narzędzie ułatwiające podróz**

Państwa członkowskie szeroko wykorzystywały unijne cyfrowe zaświadczenie COVID<sup>20</sup> i było ono skutecznym narzędziem ułatwiającym podróz<sup>21</sup>. Ponadto unijne cyfrowe zaświadczenie COVID przyjęto w odpowiednim terminie<sup>22</sup>. Unijne cyfrowe zaświadczenie COVID stanowi kluczowy element europejskiej reakcji na pandemię COVID-19 i szybko stało się standardem zarówno w Europie, jak i poza nią. Miało on pozytywny wpływ na swobodne przemieszczanie się w czasie, gdy państwa członkowskie ograniczały korzystanie z tego prawa ze względu na zdrowie publiczne.

Pozytywny wpływ systemu unijnego cyfrowego zaświadczenia COVID wykracza poza UE, ponieważ stało się ono światowym standardem ściśle opartym na unijnych wartościach otwartości, bezpieczeństwa i ochrony danych. Świadczy o tym duże zainteresowanie państw trzecich podłączeniem do systemu unijnych cyfrowych zaświadczeń COVID, jedyne funkcjonującego systemu zaświadczeń dotyczących COVID-19 działającego na szeroką skalę na poziomie międzynarodowym. Sukces ten przyczynił się do wznowienia bezpiecznych podróży międzynarodowych i ożywienia na poziomie światowym.

Komisja pozostaje w pełni zaangażowana w jak najszybsze przywrócenie możliwości swobodnego przemieszczania się w sposób nieograniczony. Od października 2022 r. wszystkie państwa członkowskie zniosły ograniczenia związane z podróżą wewnątrz UE, w tym konieczność posiadania unijnego cyfrowego zaświadczenia COVID. Unijne cyfrowe zaświadczenie COVID pokazało, że instytucje Unii i państwa członkowskie są w stanie osiągnąć wymierne rezultaty z korzyścią dla obywateli UE, a zakończenie jego stosowania będzie stanowiło dowód na to, że pandemia i związane z nią przeszkody zostały przezwyciężone.

---

<sup>20</sup> Zob. pkt 69–70 i rys. 4 sprawozdania specjalnego Europejskiego Trybunału Obrachunkowego XX/22.

<sup>21</sup> Zob. pkt 72 i 74, rys. 5 sprawozdania specjalnego Europejskiego Trybunału Obrachunkowego XX/22.

<sup>22</sup> Zob. pkt 28 i 35 sprawozdania specjalnego Europejskiego Trybunału Obrachunkowego XX/22.

# III. ODPOWIEDZI KOMISJI NA ZALECENIA EUROPEJSKIEGO TRYBUNAŁU OBRACHUNKOWEGO

## **1. Zalecenie 1 – Zarządzenie przyczynom niskiego stopnia wykorzystania unijnych cyfrowych kart lokalizacji pasażera (Docelowy termin realizacji: grudzień 2023 r.)**

Komisja przyjmuje to zalecenie i będzie konsultować się z państwami członkowskimi za pośrednictwem Komitetu ds. Bezpieczeństwa Zdrowia oraz współpracować z ECDC przy jego wdrażaniu.

## **2. Zalecenie 2 – Ułatwienie sprawnej komunikacji między państwami dotyczącej incydentów związanych z unijnymi cyfrowymi zaświadczeniami (Docelowy termin realizacji: czerwiec 2023 r.)**

Komisja przyjmuje to zalecenie.

W listopadzie 2021 r. powołano Komitet ds. Bezpieczeństwa w ramach sieci e-zdrowie. Jego celem jest analiza wszelkich incydentów po odpowiednim opanowaniu problemu, omówienie i rozpowszechnienie wyciągniętych wniosków oraz zalecanie usprawnień w systemach bezpieczeństwa. Komitet nie jest pierwszą linią obrony, lecz mechanizmem wymiany informacji między właściwymi organami, poświęconym wyłącznie unijnemu cyfrowemu zaświadczeniu COVID. Ze względów bezpieczeństwa Komitet nie może interweniować ani rozpowszechniać informacji, zanim incydent nie zostanie odpowiednio potraktowany i wystarczająco opanowany na szczeblu krajowym.

Komisja przeanalizuje ewentualne dalsze działania w celu zwiększenia zaangażowania w ramach komitetu, jak również w celu usprawnienia wymiany informacji między właściwymi organami.

Komisja uważa ten Komitet ds. Bezpieczeństwa za nieodłączny i skuteczny element ogólnej architektury unijnego cyfrowego zaświadczenia COVID i dlatego uwzględni go w każdym planie ponownego uruchomienia, który będzie stanowił część instrumentu określonego w odpowiedzi na zalecenie 3 dotyczące ponownego wykorzystania narzędzi objętych zakresem przedmiotowego sprawozdania.

W tym kontekście, jako część swoich działań określonych w odpowiedzi na zalecenie 3, Komisja przeanalizuje również, jak można by dostosować i rozszerzyć Komitet ds. Bezpieczeństwa i jego mechanizmy komunikacji, aby w sposób właściwy i zharmonizowany zaspokajać wszelkie nowe potrzeby wynikające ze cyberincydentów związanych z przyszłymi kryzysami pandemicznymi wykraczającymi poza kryzys związany z COVID-19.



### 3. Zalecenie 3 – Przygotowanie istotnych narzędzi na potrzeby przyszłych kryzysów

- a) **Komisja powinna zidentyfikować te narzędzia unijne stworzone podczas pandemii COVID-19, które były najbardziej przydatne dla obywateli i państw członkowskich, oraz przygotować procedury ich szybkiego uruchomienia w przypadku przyszłych sytuacji nadzwyczajnych (docelowy termin realizacji: wrzesień 2023 r.).**

Komisja przyjmuje zalecenie 3 lit. a), ale zauważa, że analiza ta będzie zawsze zależała od danego narzędzia i kryzysu.

W swoim komunikacie w sprawie planu awaryjnego dla transportu<sup>23</sup> Komisja zauważyła, że jeśli dojdzie do kryzysu podobnego do tego, który miał miejsce w przypadku COVID-19, Komisja i państwa członkowskie powinny skorzystać z doświadczeń zdobytych podczas opracowywania wspólnego wzoru unijnych cyfrowych kart lokalizacji pasażera oraz platformy służącej wymianie danych o pasażerach na potrzeby transgranicznego ustalania kontaktów zakaźnych. Narzędzia opracowane w tym celu na poziomie UE powinny być w razie potrzeby szybko i łatwo ponownie uruchomione.

19 września 2022 r. Komisja przyjęła ponadto wniosek dotyczący rozporządzenia ustanawiającego nadzwyczajny instrument jednolitego rynku<sup>24</sup>. Instrument ten ma na celu wprowadzenie elastycznego i przejrzystego mechanizmu szybkiego reagowania na sytuacje nadzwyczajne i kryzysowe, które zagrażają funkcjonowaniu jednolitego rynku. Celem jest zapewnienie koordynacji, solidarności i spójności reakcji UE na kryzys oraz ochrona funkcjonowania jednolitego rynku, w szczególności przez zapewnienie ciągłości swobodnego przepływu osób, towarów i usług. Rozporządzenie upoważniałoby również Komisję i państwa członkowskie do tworzenia interoperacyjnych narzędzi cyfrowych lub infrastruktury informatycznej służących do realizacji tych celów.

Jednocześnie należy podkreślić, że niektóre z unijnych narzędzi objętych analizą, w szczególności unijne cyfrowe zaświadczenie COVID, opracowano specjalnie w reakcji na pandemię COVID-19. Współprawodawcy częściowo wyraźnie ograniczyli stosowanie tych narzędzi do przewidywanego czasu trwania pandemii – miały one ułatwić obywatelom Unii i członkom ich rodzin korzystanie z prawa do swobodnego przemieszczania się w tym nietypowym okresie. W sposób nieunikniony będzie to miało wpływ na kwestię zasadności przygotowania procedur umożliwiających ich ponowne uruchomienie.

---

<sup>23</sup> COM(2022) 211 final.

<sup>24</sup> COM(2022) 459 final.

- b) Komisja powinna, za pomocą synergii lub uproszczeń, ułatwić obywatelom Unii dostęp do unijnych narzędzi wykorzystywanych do ułatwiania transgranicznego ustalania kontaktów zakaźnych podczas kryzysów (docelowy termin realizacji: wrzesień 2024 r.).**

Komisja przyjmuje zalecenie 3 lit. b). Prace zostaną przeprowadzone po konsultacjach, o których mowa w odpowiedzi na zalecenie 1, będą wymagały odpowiedniej podstawy prawnej i będą zależały od sytuacji epidemiologicznej.

- c) Komisja powinna wraz z państwami członkowskimi przeanalizować zapotrzebowanie na wszelkie dodatkowe narzędzia w celu rozwiązania potencjalnych przyszłych kryzysów (docelowy termin realizacji: wrzesień 2023 r.).**

Komisja przyjmuje zalecenie 3 lit. c). Również w tym kontekście istotny jest wniosek dotyczący rozporządzenia ustanawiającego nadzwyczajny instrument jednolitego rynku.